

gemeente Zaanstad
Inkoop & subsidies

Stadhuisplein 100
1506 MZ Zaandam
Postbus 2000
1500 GA Zaandam

Telefoon 14 075
www.zaanstad.nl

DATUM: 15-09-2022
ONS KENMERK: 2022/109
BIJLAGE(N)

ONDERWERP: MARKTCONSULTATIEVERSLAG BEDRIJFSKLEDING

Als voorbereiding op de aanbesteding 'Bedrijfskleding' heeft de gemeente Zaanstad een marktconsultatie gehouden. Het doel van deze marktconsultatie was om de haalbaarheid van de beoogde opdracht te toetsen, informatie op te halen over mogelijke duurzame oplossingen die de markt kan bieden en input te verwerven t.a.v. kwaliteit en prijsinformatie. De gemeente Zaanstad zal de verkregen informatie gebruiken bij het bepalen van de aanbestedingsstrategie. In dit marktconsultatieverslag vindt u de vergaarde informatie in algemene zin terug, opdat de verkregen informatie niet te herleiden is naar de marktpartijen die bereid waren de vragen van de gemeente te beantwoorden.

De marktconsultatie bestond uit het stellen van schriftelijke vragen. Er zijn acht reacties ontvangen op de schriftelijke vragenronde. De reacties op de vragen worden hieronder per vraag uiteengezet. Bedrijfsvertrouwelijke informatie wordt niet openbaar gemaakt.

Schriftelijke vragenronde

1. Welke reguliere en aanvullende service biedt u?

Hieronder volgt een niet-limitatieve opsomming van de reguliere service die de partijen aanbieden:

- Verhuur en/of verkoop van werk- en veiligheidskleding;
- Leveren en ophalen van schone en vuile werkkleding;
- Reiniging en reparaties;
- Advies t.a.v. werkkleding en beschermingsmiddelen;
- Advies t.a.v. de meest recente wet- en regelgeving omtrent Arbowetgeving, gezondheid, veiligheid en/of circulair gebruik;
- Maatname (online of op locatie);
- Kleding op maat maken;
- Innemen en vervangen van afgedragen kleding;
- Gebruik van webshop met puntensysteem voor medewerkers of met voorafgaande goedkeuring van leidinggevende;
- Klantenservice met een vast aanspreekpunt;
- Kledingmanagementsysteem (informatie over het contract, bestelpatronen, facturen en/of de status van de werkkleding);

- Slimme software om het bestel- en inkoopproces te vereenvoudigen.

Hieronder volgt een niet-limitatieve opsomming van de aanvullende service die de partijen aanbieden:

- Veiligheidsschoenen;
- Leveren van inlegkasten;
- Maatwissels;
- Voorraadbeheer;
- Passessie op locatie;
- Custom design (gepersonaliseerde kleding) en luxe afwerking;
- Flexibel contract waarmee de opdrachtgever kan op- en afschalen;
- Managementrapportages en persoonlijk advies;
- Beheersysteem;
- Koppeling of integratie met de eigen web-omgeving;
- Safety trainingen;
- Levering linnengoed en/of poetsdoeken;
- E-facturering.

2. Welke ontwikkelingen en innovaties ziet u op de markt?

Er worden verschillende ontwikkelingen benoemd, waaronder het gebruik van duurzame of biobased materialen (o.a. PTT, gerecycled polyester biologisch katoen, bamboe of Tencel). Hierbij wordt als aandachtspunt benoemd dat de inzet van duurzame materialen geen afbreuk mag doen aan de veiligheid en het comfort van de medewerkers. Een andere ontwikkeling is het verantwoord inzamelen en afvoeren van onbruikbare kleding voor hergebruik, refurbishing of recycling tot nieuwe werkkleding, producten of materialen. Eén van de partijen geeft als aandachtspunt mee dat het duurzaam verwerken sterk afhankelijk is van de mate van vervuiling van het artikel. Ernstig vervuilde artikelen zorgen voor vervuiling in het recycleproces. Verder wordt het gebruik van een geverifieerd productpaspoort om milieu impact inzichtelijk te maken benoemd, alsook het opnemen van een chip in elk kledingstuk om belangrijke data te verzamelen en levensduur verlengende acties te meten. Een focus op delen en hergebruik in plaats van bezit wordt ook als ontwikkeling benoemd. Andere ontwikkelingen die worden genoemd, zijn inclusief ondernemen, goed werkgeverschap en actieve participatie om de CO2 voetafdruk te verlagen.

3. Welke kansen ziet u voor duurzaamheid?

Verschiedende partijen werken volgens de R-ladder voor een circulaire economie. Hierbij draait het om het voorkomen van onnodig aankoop van kleding, het efficiënter gebruiken van grondstoffen en het repareren en hergebruiken van kleding. Ook het recyclen en verwerken van afgedragen kleding tot nieuwe grondstoffen en gebruik als brandstof valt hieronder. Het is mogelijk om duurzame materialen te gebruiken (zie antwoord vraag 2). Andere partijen benoemen de samenwerking met partners in de keten, waarmee afgekeurde bedrijfskleding omgezet kan worden tot nieuwe grondstoffen, brandstof, of nieuwe producten. Ook zien partijen duurzame mogelijkheden in de eigen bedrijfsvoering, het reinigingsproces en/of transport. Andere praktische maatregelen zijn: Zorgen voor minder bestelmomenten, orders bundelen en weekleveringen op een vaste dag plannen. Als aandachtspunt wordt benoemd dat het belangrijk is om niet alleen naar duurzaamheid te kijken, maar ook naar de kwaliteit, comfort, eigenschappen en levensduur van de kleding.

4. Welke service kunt u bieden voor verlenging van de levensduur?

Een aantal partijen benoemen het uitvoeren van reparaties en het gebruik van de juiste reinigingsmethode voor een langere levensduur. Ook het verstrekken van onderhoudsmiddelen, onderhoudsinstructies en wasvoorschriften wordt als maatregel benoemd. Daarnaast wordt geadviseerd om kleding te kiezen die kwalitatief van een hoog niveau is (sterker, slijtvaster), waardoor de kleding langer meegaat en de total cost of ownership lager zullen zijn. Er wordt geadviseerd om geen standaard kledingpakket te kiezen voor de werknemers, maar kleding uit te geven op basis de

werkomstandigheden en het gebruik. Eén van de partijen benoemd dat het verstandig kan zijn om extra kleding in omloop te brengen, om het aantal reinigingen van een kleding stuk te verminderen. Hiermee wordt de levensduur van de bedrijfskleding verlengd. Het gebruik van de kleding door de medewerkers en de vervuilingsgraad heeft ook invloed op de levensduur. Eén van de partijen biedt trainingen aan medewerkers aan om bewustwording te bevorderen en het gebruik te beïnvloeden. Ongebruikte kleding kan worden opgeslagen en opnieuw uitgeleverd worden.

5. Gemeente Zaanstad heeft de wens om de bedrijfskleding wekelijks te laten reinigen. Hoe kunt u dit vorm geven?

De meeste partijen geven aan dat het mogelijk is om de kleding te wassen. Er wordt veelal samengewerkt met een wasserij. Het wassen kost minimaal één week, dus de medewerkers dienen voldoende kleding te hebben. Medewerkers kunnen de kleding in waszakken gooien die wekelijks worden geleegd. De kleding kan als waszak worden teruggezet, op naam worden verpakt of geplaatst worden in kasten of lockers op persoonsniveau (hier zijn meerkosten aan verbonden). Eén van de partijen adviseert om het wassen van de kleding als aparte aanbesteding of perceel uit te zetten.

6. Welke mogelijkheid ziet u voor bruikleen van de kleding, waarbij de opdrachtnemer eigenaar van de kleding blijft en de gemeente Zaanstad bedrijfskleding in bruikleen heeft?

Een aantal partijen biedt de mogelijkheid om bedrijfskleding te huren/leasen, waarbij de kleding eigendom blijft van de opdrachtnemer. Voordeel hiervan is dat de investering voor aanschaf niet op de balans van de gemeente Zaanstad komt, er is flexibiliteit om op- en af te schalen en er is geen werk aan het beheer en opslag. Eén van de partijen geeft aan dat hierbij een looptijd van minimaal 6 tot 8 jaar gewenst is, omdat kleding die voorzien is van het logo van Zaanstad niet elders ingezet kan worden. Andere partijen verkopen alleen bedrijfskleding en benoemen de nadelen van bruikleen. Zo wordt benoemd dat hier hogere kosten voor de opdrachtgever aan verbonden zijn, het minder duurzaam is en zorgt voor onnodige voorraad.

7. Welke mogelijkheid ziet u voor reparatie van kapotte kleding (in plaats van vervanging)?

De meeste partijen bieden een herstelservice aan. Bij kleinere reparaties kan de kleding bij de wasserij worden gerepareerd. Grotere reparaties worden door een coupeuse uitgevoerd. Eén van de partijen geeft aan dat er een afweging wordt gemaakt tussen de herstelkosten en de milieuwinst die het herstel oplevert. Een ander geeft aan het afhankelijk is van de schade aan het artikel. Te veel reparatie(s) kan ten koste gaan van de representativiteit en/of kwaliteit van de kleding.

8. Gemeente Zaanstad heeft een vastgesteld budget. Welke maatregelen kan de gemeente nemen om de kosten beheersbaar te houden? Wat zijn kostenverhogende aspecten?

Kostenbesparende opties zijn:

- Een plafondbedrag opnemen.
- Duidelijk omschrijven wat er gevraagd wordt, omdat verschillende factoren van invloed zijn op de totaalprijs (bijv. 1 of 2 logo's, hoeveel kleuren, wordt het logo gedrukt of geborduurd).
- Het voorkomen van onnodige aankopen.
- Het huren van kleding maakt het mogelijk om op- en af te schalen.
- Het analyseren van productdata en inzien van managementinformatie.
- Stimuleren en positief belonen van afdelingen die op het budget besparen en zuinig met kleding omgaan.
- Werken met laagjes (bijv. een uitneembare voering) in plaats van een traditioneel winter- en zomerpakket.
- In het kledingmanagementsysteem kunnen persoonsgebonden budgetten ingevoerd worden. Dit voorkomt dat de gemeente over het budget heen gaat.

- Werken met een vast budget per medewerker met keuzevrijheid, zodat de medewerker zelf de kleding kan kiezen die hij prettig en comfortabel vindt.
- Een initiële orderprijs uitvragen en een prijs voor vervolgleveringen. Bij een grotere order kan er een hogere korting worden gegeven.

Kostenverhogende aspecten zijn:

- Duurzame artikelen zijn gemiddeld duurder dan reguliere opties (circa 10 tot 25%).
- Een overgenormeerd en te duur pakket kiezen.
- Te veel kledingstukken in omloop brengen.
- Tussentijdse extra vervanging door vandalisme, vervuiling, slijtage of oneigenlijk gebruik.
- Toepassen van kleding die niet standaard in de fabriek verkrijgbaar is (qua ontwerp of kleurstelling).
- Inzet van nieuwe medewerkers en de aanschaf van extra kledingpakketten.
- Kiezen voor een all-in tarief.

9. De bedrijfskleding wordt door circa 90 medewerkers in de openbare ruimte gedragen (volledige werkoutfit). Kunt u hiervoor een richtprijs geven?

De meeste partijen geven aan geen richtprijs af te kunnen geven. Hiervoor is meer informatie nodig over de omvang van het kledingpakket, het aantal stuks, de kledingspecificaties en de gewenste service. Ook wordt aangegeven dat de prijzen bij een huurconcept niet te vergelijken zijn met koopprijzen.